LÄÄKÄRILIITTO
LÄKARFÖRBUNDET

LAUSUNTO

LV

7.6.2024

Eduskunta
Sosiaali- ja terveysvaliokunta
StV@eduskunta.fi

LAUSUNTO KANSALAISALOITEESTA KAA 3/2023 vp

Lääkäriliitto kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi otsikon asiasta. Lääkäriliitto pitää aloitetta perusteltuna.

Huumeriippuvuudessa on kyse vaikeahoitoisesta ja vakavasta sairaudesta ja terveysongelmasta, jonka ratkaisemiseksi ei ole yksinkertaisia keinoja. Huumeriippuvaiset ovat haavoittuva ja yhteiskunnassa syrjitty väestöryhmä. Huumeiden käyttö aiheuttaa laajasti ongelmia yhteiskunnan eri sektoreille, ei vain yksilölle itselleen. Tästä johtuen tarvitsemme käyttöön kaikki vaikuttavat keinot huumeongelman haittojen vähentämiseksi.

Valvottujen käyttötilojen kokeilua ovat puoltaneet mm. THL:n asiantuntijaryhmä ja Helsingin kaupunki tutkimusnäyttöön ja kansainvälisiin kokemuksiin perustuen. Heidän mukaansa käyttötiloilla olisi laajasti erilaisia myönteisiä vaikutuksia niin huumeiden käyttäjälle itselleen kuin ympäröivälle yhteiskunnalle. Yksi esimerkki tästä on mahdollisuus ohjata huumeita käyttävä tarvitsemiinsa terveyspalveluihin nykyistä paremmin sekä mahdollisuus huumeiden käyttöön liittyvien sairauksien ehkäisemiseen.

Asiantuntijoiden näkemyksiin nojautuen on perusteltua olettaa, että valvotuilla käyttötiloilla voisi varsin todennäköisesti olla positiivinen vaikutus huumeongelman haittojen vähentämisessä. Tästä johtuen, pitäen mielessä ongelman vakavuus, käyttötilakokeilun mahdollistavan lain säätäminen on perusteltua. Samalla on tärkeää pitää mielessä, että valvotut väärinkäyttötilat eivät ole tyhjentävä ratkaisu huumeongelman hoitamiseen, mutta mahdollisesti merkittävä osa laajaa keinovalikoimaa.

Kokeilu on syytä valmistella huolellisesti ja räätälöidysti Suomen tilanne huomioiden. Muiden maiden mallit eivät välttämättä ole sellaisenaan optimaalisia ratkaisuja Suomeen. Valmistelussa on syytä ottaa huomioon myös ammattilaisten asema, vastuukysymykset, oikeudet, velvollisuudet ja turvallisuus.

Jo ennen kokeiluvaihetta on tärkeää suunnitella tarkkaan toimintamallin vaikuttavuuden seuranta. Toimintamallin vaikuttavuuden analysoimiseksi on välttämätöntä osoittaa riittävät resurssit. Toimintamallin hyödyntämisen jatkosta kokeiluvaiheen jälkeen on syytä päättää tähän näyttöön perustuen.

Kunnioittaen

SUOMEN LÄÄKÄRILIITTO ry

Lauri Vuorenkoski
terveyspolitiikan asiantuntija

Suomen Lääkäriliitto
(Mäkelänkatu 2) PL 49 • 00501 Helsinki
Puh. 09 393 091 • laakariliitto@laakariliitto.fi

Finlands Läkarförbund
(Backasgatan 2) PB 49
00501 Helsingfors • Tfn 09 393 091

www.laakariliitto.fi